

Dokument nr. 8:37

(1999-2000)

Forslag fra stortingsrepresentant Erik Solheim om å be Regjeringen legge fram en handlingsplan for opprustning av informasjons- og kommunikasjonsteknologi i utenriktjenesten

Til Stortinget

Bakgrunn

Informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) blir i økende grad et sentralt virkemiddel for å drive en moderne og effektiv forvaltning. Særlig viktig er dette for de deler av forvaltningen som skal være godt orientert om forhold i andre deler av verden, og er avhengig av rask, sikker og effektiv kommunikasjon. Den norske utenriktjenesten ligger imidlertid betydelig etter andre lands utenriktjenester, andre deler av norsk statsforvaltning, norsk næringsliv og frivillige organisasjoner når det gjelder å ta i bruk den nye teknologien. Samtidig er det vanskelig å se noen virksomhet der IKT vil ha større betydning, blant annet fordi utenriktjenesten arbeider i nesten samtlige tidssoner.

«Den elektroniske Utenriktjeneste» er navnet på en rapport som ble utarbeidet av en arbeidsgruppe i Utenriksdepartementet (UD) i 1999. Rapporten bekrefter inntrykket av at ikke bare andre norske departementer, men også andre nærstående lands utenriksdepartementer samt internasjonale organisasjoner har satsset langt mer aktivt på IKT enn norsk UD. En studie gjort av en student ved Institutt for Administrasjon- og Organisasjonsvitenskap ved Universitet i Bergen har kommet til en lignende konklusjon.

Konsekvensene av den manglende IKT-satsingen er uheldige. Med fortsatt nøling overfor IKT risikerer utenriktjenesten på den ene siden i økende grad å havne på sidelinjen både som koordinator av norsk utenriks- og utviklingspolitikk og som aktør i internasjonal politikk. På den andre siden kan en bevisst nysatsing på IKT bidra til å omforme norsk utenriktjeneste til en mer kunnskapsintensiv nettverksorganisasjon. Dette vil innebære muligheter for Norge til å føre en mer effektiv utenriks- og utviklingspolitikk, å fremme større åpenhet om og demokratisk deltakelse i utenriks- og utviklingspolitikken, å profilere Norge som en moderne og høyteknologisk nasjon og å gjøre utenriktjenesten til en enda mer attraktiv arbeidsplass.

UDs rapport er en grundig gjennomgang av situasjonen i departementet og utenriktjenesten på dette området. Blant de mest alvorlige problemene som blir påpekt er medarbeidernes manglende kapasitet til å benytte seg av elektronisk post og internett og fraværet av et felles elektronisk nettverk for hele utenriktjenesten. Rapporten skisserer hva som må til for å bøte på dette og andre mangler knyttet til IKT-situasjonen i departementet samtidig som sikkerheten blir ivaretatt. Det vil koste penger å etablere et moderne IKT-system, men de anslagene som følger av rapporten tyder på at det ikke er snakk om store investeringer i forhold til den langsiktige gevinsten for norsk utenrikspolitikk. For øyeblikket er det likevel ikke tatt høyde for de nødvendige investeringer i de midler som er bevilget. Med dagens tempo i oppgraderingen innen IKT vil det ta mange år før UD er på høyden og da vil selvsagt nivået i samfunnet rundt ha utviklet seg ytterligere.

At norsk utenriktjeneste er på linje med eller helst ligger foran andre lands tjenester og nivået i samfunnet for øvrig, er ikke et internt organisasjonsanliggende i departementet, men et spørsmål av nasjonal betydning. Regjeringen bør derfor forelegge Stortinget en handlingsplan for å bringe UD opp på et tilfredsstillende nivå innen utgangen av 2002. En slik plan bør legges fram i tilknytning til revidert nasjonalbudsjett våren 2000.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen legge fram en handlingsplan for opprustning av informasjons- og kommunikasjonsteknologi i Utenriksdepartementet og norsk utenriktjeneste slik at utenriktjenesten innen utløpet av 2002 kommer opp på et nivå som tilsvarer nivået i andre land og i næringsliv og organisasjonsliv for øvrig.

11. februar 2000